

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 690/2015-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. januára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) vo veci sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Husárom, Vojenská 14, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 porušené boli.

Okresnému súdu Košice I prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 konať bez zbytočných prietáhov.

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Košice I je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 340,90 € (slovom tristoštyridsať eur a deväťdesiat centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ivana Husára, Vojenská 14, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Husárom, Vojenská 14, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania, predmetom ktorého je rozhodovanie o určení podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým uvádza, že „*Napriek uplynutiu takmer 6 rokov od podania žaloby vo veci doteraz nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie a to napriek dvom sťažnostiam sťažovateľa predsedovi Okresného súdu Košice I zo dňa 25. 12. 2012 a 8. 4. 2014. V tejto súvislosti napríklad poukazujeme na tú skutočnosť, že taký prvotný úkon ako výzva na zaplatenie súdneho poplatku mi zo strany súdu bol zaslaný až 38 mesiacov od podania mojej žaloby. Súdne konanie od podania žaloby trvá takmer 6 rokov a vo veci zatiaľ nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie.*“.

Vo vzťahu k základným kritériám, ktoré ústavný súd uplatňuje vo svojej rozhodovacej činnosti pri posudzovaní sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (právna a faktická zložitosť prerokúvanej veci, správanie sťažovateľa ako účastníka konania, postup vo veci konajúceho súdu), sťažovateľ okrem iného uvádza:

„Pokiaľ ide o prvé kritérium som toho názoru, že predmetná právna vec nie je natoľko vôbec komplikovaná a náročná, aby mohla ospravedlniť prietahy v konaní Okresného súdu Košice I. Navyiac uvedené kritérium je v nami prejednávanom prípade nepodstatné nakoľko bez ohľadu na zložitosť veci, vec nemohla byť súdom rozhodnutá nakoľko vo veci nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie. Taktiež mám za to, že správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci nezapríčiniło spôsobené prietahy v konaní. Je síce objektívnou pravdou, že v priebehu konania nastali viaceré zmeny týkajúce sa účastníkov konania vyvolané najmä úmrtím účastníkov konania, ale uvedené okolnosti sťažovateľ nijako nezapríčinił a k týmto skutočnostiam došlo aj z dôvodu dlhej dĺžky konania...

Zo súdneho spisu je zrejmé, že prietahy v konaní boli spôsobené najmä nečinnosťou, resp. neefektívnosťou konania Okresného súdu. O uvedenej skutočnosti svedčí aj ten fakt, že taký prvotný úkon ako je výzva na zaplataenie súdneho poplatku bol urobený po 4 rokoch od podania žalobného návrhu.“

Sťažovateľ sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia, čo odôvodňuje nepriaznivým vplyvom nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní na jeho psychický stav.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol takto:

„Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Košice I vedenom pod sp. zn. 10 C/270/2008 porušené bolo.

Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/270/2008 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2500 €..., ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu Košice I ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi...“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 690/2015-20 z 22. októbra 2015 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 67/14 doručenom ústavnému súdu 8. decembra 2015 poukázal na procesné úkony vykonané v napadnutom konaní a zároveň uviedol, že pripúšťa *„istú mieru skutkovej náročnosti, pretože v priebehu konania žalobca niekoľkokrát zmenil žalobný návrh a v dôsledku toho došlo aj k zmene v účastníkoch konania, niektorí účastníci v priebehu konania zomreli a súd musel zisťovať okruh ich právnych nástupcov. Tým však nie je možné ospravedlniť skutočnosť, že súd doposiaľ nevykonal vo veci ani jedno meritórne pojednávanie.“*. V súvislosti s rozhodovaním o priznaní finančného zadosťučinenia sa predseda okresného súdu v označenom prípise dožaduje, aby ústavný súd zohľadnil skutočnosti, ktorými prispeli k predĺženiu konania jeho účastníci, t. j. skutočnosti, ktoré okresný súd nemohol svojím postupom žiadnym spôsobom ovplyvniť. Predseda okresného súdu zároveň oznámil, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Dňa 16. decembra 2015 vyzval ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľa, aby sa vyjadril k vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenie predsedu okresného súdu k sťažnosti na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 28. decembra 2015 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a k vyjadreniu predsedu okresného súdu predovšetkým uviedol:

„... upriamujeme pozornosť najmä na fakt, že do dnešného dňa napriek uplynutiu viac ako 7 rokov od podania žaloby a napriek sťažnosti sťažovateľa zo dňa 8. 4. 2014, ktorú vyhodnotil predseda súdu ako čiastočne dôvodnú nie je vo veci vytyčené ani prvé pojednávanie. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že právoplatné rozhodnutie v uvedenej veci, ktorým sa odstraňuje právna neistota sťažovateľa je v nedohľadne.“

Sťažovateľ si prostredníctvom svojho právneho zástupcu zároveň uplatnil úhradu trov konania v celkovej sume 518,76 €.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu okresného súdu, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 270/2008 a z písomných vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil tento priebeh napadnutého konania:

1. Sťažovateľ podal 10. novembra 2008 okresnému súdu žalobu o neplatnosť právneho úkonu.

2. Dňa 16. februára 2009 okresný súd vyzval sťažovateľa a žalovanú na vyjadrenie, či súhlasia s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania, zároveň bola žalovanej doručená žaloba na vyjadrenie. V reakcii na výzvu sťažovateľ okresnému súdu 25. februára 2009 oznámil, že trvá na pojednávaní vo veci. Dňa 2. marca 2009 sa k žalobe vyjadrila žalovaná, ktorá 8. apríla 2009 doručila okresnému súdu vyjadrenie, ktorým požiadala o nariadenie pojednávania.

3. Okresný súd zaslal vyjadrenie žalovanej 6. mája 2009 sťažovateľovi na zaujatie stanoviska (sťažovateľ doručil 10. júna 2009 stanovisko k vyjadreniu žalovanej).

4. Dňa 16. februára 2010 sťažovateľ doručil okresnému súdu návrh na zmenu petitu, ktorým žiadal o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

5. V dňoch 19. februára 2010 a 16. marca 2010 okresný súd zisťoval prostredníctvom Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) stav konania vedeného pod sp. zn. 2 Pv 746/2008 (okresná prokuratúra odpovedala na dopyt podaním z 25. marca 2010).

6. V dňoch 12. a 13. apríla 2010 si okresný súd vyžiadal kópiu právoplatného rozsudku z okresného súdu sp. zn. 5 T 181/2009 z 29. januára 2010, ktorý mu bol doručený 24. júna 2010.

7. Dňa 19. júla 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania zo 16. februára 2010. Sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu podaním doručeným 9. augusta 2010, v ktorom oznámil, že okrem zmeny petitu žiada aj pripustenie zmeny účastníkov konania.

8. Dňa 19. júla 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov splnomocnenia na zastupovanie ďalších účastníkov na strane žalobcov a nedostatkov návrhu na pripustenie zmeny účastníkov na strane žalobcov; právna zástupkyňa žalobcov na výzvu reagovala podaním doručeným okresnému súdu 7. októbra 2010.

9. Dňa 25. augusta 2010 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na predloženie splnomocnení na zastupovanie ďalších účastníkov na strane žalobcov v konaní, ktoré boli okresnému súdu doručené 6. septembra 2010.

10. Dňa 21. októbra 2010 okresný súd rozhodol o pripustení do konania ďalších účastníkov na strane žalobcov (žalobcov v 2. až 6. rade). Následne okresný súd 18. februára 2011 rozhodol, aby do konania ako ďalší účastníci na strane žalobcov vstúpili aj žalobcovia v 7. až 9. rade, a 18. mája 2011 rozhodol, aby do konania ako ďalší účastník vstúpil na strane žalobcov žalobca v 10. rade.

11. Dňa 22. júla 2011 okresný súd pripustil zmenu žaloby a 23. januára 2012 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu; sťažovateľ súdny poplatok zaplatil 6. februára 2012.

12. Dňa 6. júna 2012 došlo k zmene zákonného sudcu vo veci na základe opatrenia predsedu okresného súdu z dôvodu preradenia vo veci konajúceho zákonného sudcu na trestný úsek.

13. Dňa 9. novembra 2012 okresný súd nariadil pojednávanie na 29. január 2013 a vyžiadal si z Katastrálneho úradu Košice (ďalej len „katastrálny úrad“) informácie týkajúce sa nehnuteľnosti, o určenie vlastníckeho práva ktorej v konaní ide, a od trestného úseku okresného súdu spis vzťahujúci sa na konanie vedené týmto súdom pod sp. zn. 5 T 181/2009. Katastrálny úrad na dopyt reagoval podaním doručeným okresnému súdu 26. decembra 2012.

14. Pojednávanie nariadené na 29. január 2013 okresný súd 23. januára 2013 odročil na neurčito z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Dňa 16. mája 2013 bol spis na základe opatrenia predsedu okresného súdu k rozvrhu práce na rok 2013 sp. zn. 1 SprR 24/2013 z 15. mája 2013 pridelený na prerokovanie a rozhodnutie novej zákonnej sudkyňi.

15. Dňa 18. septembra 2013 právna zástupkyňa žalobcov oznámila okresnému súdu zmenu účastníkov na strane žalobcov z dôvodu úmrtia žalobcov v 3. a 7. rade. Z úradného záznamu na č. 1. 155 vyplýva, že z dôvodu univerzálnej sukcesie bude okresný súd pokračovať v napadnutom konaní s dedičmi po žalobcoch v 3. a 7. rade, ktorí zomreli.

16. Dňa 25. novembra 2013 právna zástupkyňa žalobcov okresnému súdu oznámila, že došlo k zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania vo veci, a preto navrhla vstup ďalších účastníkov do konania na strane žalovaných.

17. Dňa 9. januára 2014 okresný súd rozhodol o pokračovaní v napadnutom konaní s dedičmi po žalobcoch v 3. a 7. rade, ktorí zomreli.

18. Dňa 9. januára 2014 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalovanej, aby sa vyjadril k návrhu na zmenu účastníkov konania na strane žalovaných podľa § 92 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý na výzvu reagoval podaním doručeným okresnému súdu 28. januára 2014, v ktorom vyslovil súhlas so zmenou účastníkov konania.

19. Uznesením zo 6. februára 2014 okresný súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaných (ďalej len „uznesenie zo 6. februára 2014“).

20. Dňa 11. februára 2014 okresný súd vyzval katastrálny odbor Okresného úradu Košice (ďalej len „okresný úrad“) na zaslanie listu vlastníctva a kúpnej zmluvy týkajúcich sa nehnuteľnosti, o určenie vlastníckeho práva ktorej v konaní ide. Okresný úrad na výzvu reagoval podaním doručeným 4. marca 2014.

21. Žalovaný doručil okresnému súdu 4. marca 2014 odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 6. februára 2014. Dňa 29. apríla 2014 sa k odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu zo 6. februára 2014 vyjadrila právna zástupkyňa žalobcov a 28. mája 2014 bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu zo 6. februára 2014 Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd uznesením sp. zn. 1 Co 561/2014 z 13. januára 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 13. januára 2015“) uznesenie okresného súdu zo 6. februára 2014 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie; spis bol okresnému súdu vrátený 2. februára 2015.

22. Dňa 15. januára 2015 došlo k opätovnej zmene zákonného sudcu vo veci.

23. Dňa 3. marca 2015 právna zástupkyňa žalobcov odpovedala na výzvu okresného súdu k zmene účastníkov konania na strane žalovaných.

24. Dňa 19. mája 2015 okresný súd vyzval okresný úrad na predloženie kúpnej zmluvy, ktorou došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti; okresný úrad na výzvu reagoval podaním doručeným 18. augusta 2015.

25. Dňa 7. septembra 2015 okresný súd pripustil do konania na strane žalovaných ďalších účastníkov konania.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo,

postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet posudzovaného konania (určenie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti) po skutkovej ani právnej stránke nemožno považovať za taký zložitý, aby odôvodňoval doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania (zatiaľ v trvaní siedmich rokov). Rozhodovanie o určení spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto vec nemožno považovať za právne zložitú. Vzhľadom na vyšší počet účastníkov konania na strane žalobcov možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitosť však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou nečinnosťou okresného súdu prejavujúcou sa aj tým, že vo veci sa dosiaľ neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadne významnejšie skutočnosti, prostredníctvom ktorých by s'ťažovateľ prispel k vzniku priet'ahov v napadnutom konaní.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 10 C 270/2008, ktoré sa začalo 10. novembra 2008, trvá viac ako 7 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené, pričom navyše dosiaľ sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

Ústavný súd konštatuje, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo opakovane k obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (od júna 2009, keď k vyjadreniu žalovanej zaujal stanovisko s'ťažovateľ, do februára 2010, keď okresný súd urobil dopyt na okresnú prokuratúru o stave predmetného konania; od júla 2011, keď okresný súd pripustil zmenu žaloby, do novembra 2012, keď okresný súd nariadil pojednávanie vo veci, a od decembra 2012, keď katastrálny úrad oznámil okresnému súdu vyžiadané informácie, až do januára 2014, keď okresný súd rozhodol, že v napadnutom konaní bude pokračovať so zákonnými dedičmi po zomrelých žalobcoch v 3. a 7. rade).

Ako nesústredený, a teda neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu, výsledkom ktorého bolo vydanie uznesenia zo 6. februára 2014, ktorým okresný súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaných a ktoré bolo z dôvodu zmätočnosti ako nepreskúmateľné uznesením krajského súdu z 13. januára 2015 zrušené z dôvodu, že

odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu o pripustení zmeny účastníkov na strane žalovaných nemalo oporu v spise.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svojou neodôvodnenou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou spôsobil vznik zbytočných prietáhov, čím porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € z dôvodov uvedených v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, ktoré uplatňuje aj ESLP pri rozhodovaní o spravodlivom finančnom zadosťučinení podľa čl. 41 dohovoru, ktoré priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu.

Vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania, ako aj s prihliadnutím na celkovú dobu neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume požadovanej sťažovateľom bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby poskytnuté v roku 2014 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) po 134 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky), čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,04 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a zvýšením celkovej sumy o 20 % (právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH, pozn.) predstavuje sumu 340,90 €.

Ústavný súd za podanie doručené mu 28. decembra 2015 vzhľadom na jeho obsah úhradu nepriznal.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2016